

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.

Telefon: 14.

Hozzászólás a csiki székely nyomorúsághoz.

Alábbi cikket a Csiki Lapokból vesszük. Amikor a mai gyergyói gazdasági válságról képtelennél képtelenebb dolgokat hallunk és olvasunk, a józan belátással és gondolkodás vezette tollal megírt cikk pihe-nés a romláson keresztül egyéni érvényesülést hajhászók esőrtető lár-májában. — Elolvasni és megszívlelni érdemes.

Beszélnek ismét elkeseredett emberek, gyergyói népgyűléseken és erről írnak a lapok. Megdöbbentő, fejszétragadó elkeseredés dühével és felkorbácsolt érzelmekkel járó elfogultsággal. Mintha az a sok elmondott és megírt, de még százszorannyi elhallgatott nyomorúság csak a csiki székelyek és nem az egész erdélyi magyarság közös nyomorúsága volna! Hiszen megértjük, hogy a Székelyföldről robban ki a panasz először, mert ma panaszkodni is merészség, ahhoz is székely bátorság kell. De mert erdélyszerte közös és egyforma a nyomorúságunk, nem engedhetjük ezt kisajátítani. Nem engedhetjük ezt úgy állítani az ország-világ elé, mint csak kicsi nyomorúságot, székelyföldi csapást, tele különleges helyi kelevényekkel. Nem engedhetjük a csiki elkeseredéstől elhomályosult szemekkel látott formában, tárgyilagosság nélküli, ferde beállításba dobni bele a köztudatba az erdélyi magyarság közös nyomorúságát.

Te neked erdélyi magyar, vagy székely testvérem, közös volt a sorsod egy évezred óta, akár az erdélyi medence közepén, akár a Hargita ormai alatt kellett is állandó élet-halál harcban állnod fennmaradásodért. Közös volt a sorsod politikai és gazdasági téren. Mindig ugyanazok voltak az ellenségeid. De amig nyílt harcban, karra ellen kellett küzdened, szakadatlanul, évszázadok hosszu során át, — nem volt panaszszavad, egymást támogatva küzdöttél és meghaltál az erdélyi ügyért. Csak amióta szent békében élünk és fegyver nélkül lassan irtanak ki, böles tervszerűséggel huzza ki talpad alól a földet, vagva le előtted az erdőt és tesznek tönkre gazdaságilag, hogy vedd a koldusbotot a kezébe és vándorolj tovább, — amióta betevő falatod szűkülését látod, — hördöl fel benned a létfenntartás ösztöne. Ugy érzed, hogy ütnöd kell, mert ezt parancsolja a védőharchoz szokott véred és mert nem nyulhatsz eltipróidhoz, kik erősebbek, testvért támadsz, magadat akarod gyilkolni. Százszorosan bünsők azok, akik látva elkeseredésedet, nem igyekeznek lecsillapítani, megmagyarázni neked, hogy közös erdélyi magyar sorsnak vagy áldozata, hogy gazdasági tönkretételeddért nem testvéri intézmények, nem magyar bankok felelősek, hanem egyedül és kizárólag a mindenkori kormányok rövidlátó gazdasági politikája. Agrárreformja, teherviselő képességedet messzi felülmuló adó-sarccal, korrupt tisztviselők sáska-

hadával, állandósított gazdasági és pénzügyi krízissel, ebből folyó és mesterségesen állandósított uzsorakamatokkal való eladósítással és ezerféle más gazdasági fegyverrel irt és pusztít, hogy gazdaságilag és ezzel kulturális téren is tönkretelhesen téged és veled önmagát. Ahol a föld, a mezőgazdaság volt megélhetésed, ott azt vették el tőled, ahol az erdő, ott azt vágják, irtják előled. Iparod és kereskedelmed tönkretéve. Rendszer ez, melynek pusztításait minden magyar és román gazda, kereskedő, iparos, szellemi munkás és tőkés egyformán és keservesen érzi.

Ki meri tehát józan ésszel hinni és elhittetni akarni, hogy ennek a pusztító rendszernek egyik áldozata: a kisebbségi magyar bank, teszi tönkre saját fajtát, a székely népet azzal, hogy adósától — a székely embertől — magas kamatot szed és hitelezőjének, a másik székely embernek, mint betevőjének, magas kamatot ad ki. Ki meri azt állítani józan ésszel, hogy a Székelyföld gazdasági nyomorúságáért az ottani bankok felelősek? A sérelmezett magas kamat az összes közép-európai mezőgazdasági államoknak általános jelensége és nagyban a békeszerződés következménye.

A pénz olyan áru, szükségleti cikk, mint bármi egyéb: kukorica, cukor, vagy petroleum.

Ha egy szükségleti cikkből nincsen elég, nagy benne a kereslet, drága. A pénznek és minden egyes árunak az árát, a kamatot az ország gazdasági életében állandó pénzmennyiség szabályozza. Ha hiányzik az országban a gazdasági élet táplálásához szükséges pénzmennyiség, akkor tökehiány van és magas a kamat. Épen úgy, mintha nincsen annyi kukorica forgalomban, mint amennyire a lakosságnak szüksége van — emelkedik a kukorica ára. Ámde egyéb áruból egyszerűen hozunk külföldről, ha a belföldön levő mennyiség nem elég. Pénzt azonban nem hozhatunk idegen államból, mert nem ad nekünk, ha nem bizik bennünk.

Mit tegyen tehát az a kisebbségi magyar bank, hogy segítsen a körülötte levő tökehiánynon? Belföldi tőkét csak ott a helyszínen kap, ahol működik, — ez pedig drága. Olcsó állami hitel virágjai csak többségi pénzügyi intézeteknek nyílnak. Nemzeti bankunk, mely egységes pénzügyi és hitelpolitika irányítására volna hivatott, a többség és a pártok érdekeit szolgálja és károsan konzervatív. Pénzpolitikája kifejezetten sovén és kisebbségellenes. — Van az erdélyi magyar bankoknak egy jól bevált szervezete: a Bankszindikátus. Vezetőségében ott ülnek Erdély pénzügyi életének legjobbjai, külföldön is ismert és nagyrabecsült szakemberek. Ezeknek évek óta legfőbb gondjuk, olcsóbb és bőségesebb tőkét szerezni az erdélyi magyarságnak és ezzel segíteni a mai nyomorúságot. Ha törekvésüket eddig nem koronázta siker, nem ők az okai, hanem azok az áldatlan közállapotok, melyek miatt fázik tőlünk az olcsó idegen tőke.

Ezeket ütni, a kisebbségi magyar banko-

kat ütni, lelkiismeretlenség, gazdasági öngyilkosság. Értsétek meg székely testvéreim, hogy a gazdasági életnek törvényei vannak. Ha nem lehet megparancsolni a földnek, hogy többet teremjen, a felhőnek, hogy ne zuditson rá elemi csapást, a pénznek se lehet gyűléseken és hírlapi cikkeken elrendelni, hogy több és olcsóbb legyen. Nem lehet egyszerre bank és tőkeellenes politikát csinálni és egyuttal a tőkét is Székelyföldre édesgetni. Több pénzünk, kevesebb adóságunk, jobb sorsunk csak akkor lesz, ha többet dolgozunk, kevesebbet költünk, ha ösztetartunk és nem támadjuk egymást.

A bajnak, közös nyomorúságnak nem oka, csak tünete a bankok magas kamatlába. Beteg a szervezet: gazdasági életünk. Amig nem gyógyul, magas lesz a kamat. Ha agyonütjük a bankokat, még betegebb lesz és még drágább a pénz. Nem a bankok hibásak, sem a helyi alapításu, sem a szomszéd városbeli. A bankoknak igazodniuk kell az országos pénzárahhoz. Hiába akarja egyik bolt drágábban árulni a portékát, mint szomszédai. Nem lehet. Mert áruban, pénzben egyaránt kialakult piaci árak vannak, melyeket be kell tartani.

Nem szabad tehát a dolgokhoz nem értő, a rosszindulatu fajtestvérek dűhtől elvakult kifakadásainak felülni! Ellenségeinkkel elbántunk századokon át, azoktól meg tudtuk védeni magunkat, de fajtestvéreink sokszor vezettek tévuttra, önzésből, tudatlanságból és ezek miatt sok kárt vallottunk. Dolgos, beosztó, takarékos jó gazdát soha sem tett tönkre egy bank sem. A könnyelmű, préda ember akkor is tönkre megy, ha ingyen pénzzel tömőd.

Testvéreim, írjátok fel galambbugos kapufátokra, mies-szobátok gerendájára, asszonyaitok imádságos és gyermekeitek A. B. C.-és könyvébe, írjátok fel mindenhová, hogy folyton lássátok, lássa fajunk apraja-nagyja, az erdélyi magyar kötelességeit és éljen az szerint:

„Többet dolgozzál, kevesebbet költésél, tartás össze, szeresd és támogasd egymást!”

Elégedetlenségek a Magyar Pártban.

Mindenekelőtt kijelentjük, hogy épen azért irunk nyíltan elégedetlenségről a Magyar Pártban, mivel lapunk homlokán az áll, hogy a Magyar Párt politikája alapján. Nem huzzuk fejünket szárnyaink alá, mint a tuzok, hogy ne lássunk, ne halljunk semmit és azt gondoljuk, hogy minden a legnagyobb rendben van, hanem ellenkezőleg nyílt sisakkal állunk a porondra új életre keltetni Magyar Pártunkat, amelyről sokan azt állítják, hogy megérett a széthullásra.

Egyszer egy kath. népszövetségi gyűlésen az egyik szónok székely népünk oktan fényűzését tette szóvá, mint a gazdasági nyomorúság egyik okát. Erre a szónok egy névtelen levélben azzal lett megvádolva, hogy: „Rossz kutya az, amelyik a saját vackát megugatja.”

És mit felelt erre a következő népszövetségi gyűlésen az illető előadó: „Igen, meguga-

Szombat és vasárnap este
9 órakor lesz

Körösladányi szuggesztőr

előadása a Laurentzi nagytermében.

Rendkívül szenzációs műsor.

Jegyek 40—20 lejes elővétel: Kahánál.

tom a vackomat, mert szeretem, mert azt akarom, hogy ez a vacok tiszta és szeplőtlen legyen."

Ez a helyzet a Magyar Párt gyergyói tagozatának jelenlegi állapotában is. Elnök, tehát vezér nincs; nincs épen akkor, mikor a legnagyobb szükségünk van rája. Nem a vezéreknek van rá szüksége, mert hiszen több, de még két dudás sem fér meg egy csárdában; hanem szükségünk van nekünk, kis katonáknak, akik szíves örömet alávétjük magunkat bármiféle irányításnak, csupán azt lássuk, hogy vezéreink méltók a mi bizalmunkra.

Nem szemfényvesztőket, nem kardnyelőket akarunk mi vezéreinkül, hanem esetleg olyan közkatonát is, aki közkatonai minőségében bebizonyította a vezérségre való hivatottságát. Mert a vezérséget kisajátítani nem lehet. A vezérségre kiválasztó egyedül hivatott tényező a közkatonák tömege, amely, valljuk be őszintén nem akar többé orrába fűzött karikás lánccon vezetett tömeg lenni.

Szabad kritika, szabad elhatározás mindenütt, amely ha veszély van, egy pillanatra egy jelszó alatt tömörül.

Meguntuk már kötött marschután elődd tömeg lenni. A szabad kritika csak erősíti a kijózanodást, míg a béklyóba vert gondolkodás közönséges mameluktömeget termel.

Galba Károlynak a „Székely Szó” legutóbbi számában megjelent cikke is azt tanúsítja, hogy népünk kívánczik már egy kis megújulás után. Ennek a cikknek minden mondata a Magyar Párt egységének és szeretetének fenntartását tükrözi vissza.

Egyik vidéki lapban olvasom, hogy a Magyar Párt kerületi érdemű képviselője kerületében tartott beszámoló beszédében órák-hosszat beszélt arról, hogy mit tett kerülete és a magyar nép érdekében.

Elismerte, hogy az eredménye ezen küzdelmeknek nem épen a legmegbízhatóbb, de ezért mindent a kormányra hárit.

A beszámoló végén pedig további egységre és felbuzdulásra hívja fel választóit, melynek eredménye az lett, hogy nagy lelki felbuzdulásban egyik magyar honfitársunk felajánl a magyarpárti helyi ujság előfizetésére 150 lejt, másik két X. Y. 80—80 lejt.

Nem tudom, úgy érzem, mikor e sorokat leírom, hogy szégyenlenem kell magamat. Nem azért a 150 és 80—80 lejekért, amelyet azok az ismeretlen hősök bizonyára a mostani viszonyok között magukból kiizzadtak. Hanem szégyenlem magamat azért, hogy vajudtak a hegyek és egereket szültek.

Higye el mindenki, akiket illet, hogy frázisokkal már jól laktunk. Ennek a beszámoló

képviselőnek szájából is sok mindent hallottunk, csupán azt nem, hogy hát ebbe a nagy eredménytelenségbe bele tud nyugodni? Vagy azt gondolja, hogy az éhező gyomorjól lakik azaz, ha azt mondják neki: Ne rugolódj, tűrj továbbra is békességgel, mert hát mi mindent megtennénk érted, de hát az az átkozott kormány az oka mindennek.

Jegyezzék meg ezek a mindenbe bele nyugvó férfiak, hogy így küzdelmet folytatni nem lehet, legkevésbé kisebbségi küzdelmet nem. Ez egyébre nem vezetne, mint csak fatalista beletörődésbe, mely tengeti életét egyik napról a másikra.

Tiszta, fiatalságontó, üdítő levegő kell nekünk is Magyar Pártunkba, amely nem frázisokból él, hanem öntudatos, kemény munkából. Mert higyük, el szívesebben beletörődünk az eredménytelenségbe akkor, hogyha látjuk, hogy pártunk harcos, meg nem alkuvó, mint abba, hogyha ugyanezt az eredménytelenséget az opportunista idézte elő.

Dr. Csiby Andor.

Körösladányi

a Laurentzi termében szombat és vasárnap este 9 órakor.

HIREK.

A Görög Joachim siremlékének felavatása.

Városunk halhatatlan emlékü és a legszelesebb körökben ma is fájó szeretettel emlegetett főpapjának, Görög Joachim kanonok, örm. kath. plebánosnak siremléke, melyet az örm. kath. hitközség úgy saját, mint egyesületek és nemeslelkű adakozók szíves áldozatkészségéből az Egyháztanács emeltetett, elkészült.

A minden legkisebb részében művészi kidolgozásról tanuskodó, nyolc oszlopon nyugvó oxidált vörösréz-kupolás mauzóleum, méltóan hirdeti becses emléket annak a páratlanul ritka lelki és szellemi adományokkal megáldott nagy Embernek, ki szíve minden dobbanásával önzetlenül a közérdekért munkálkodott.

Szívésen összeforrott szeretett híveivel, fajával, a székely néppel, az összmagyarsággal s kivétel nélkül rá-

sugározta szívjóságát és szellemének derűjét mindenkire.

Alkotott és szeretett!

Egész egyéniségével a mienk volt, s elváihatatlanul a mienk maradt!

A műremek diszsiemlékét Lobenschuss és Petrovics marosvásárhelyi mérnökök tervezték és építették, ki- ket a Boldogult iránti tisztelet és benső barátság inspirált nagystilű munkájuk megalkotásában.

Az örm. kath. Egyháztanács szept. 8-án, Kisasszony napi templomi bucsu- ünnepeével kapcsolatosan tartja a Siremlék felavatását.

Erre való tekintettel d. e. 10 órakor kezdődik az isteni tisztelet ünnepi szt. beszéddel és diszsegédlettel. A szt. mise befejeztével a közönség és pap- ság körmenetileg vonul ki az örm. kath. temető közepén álló siremlékhez, hol alkalmi ünnepély keretében fog történni az emlékmű átadása, átvétele és megáldása, hogy rendeltetéséhez hi- ven messi ható időkig hirdesse Görög Joachim dicső nevét, ki a köz szol- gálatára szentelte egész életét.

— Dr. Pitner Árpád alispán megválasztását megerősítették. A kolozsvári tartomány- főnökség végre megerősítette dr. Pitner Árpád állandó választmányi elnök (alispán) és a megyei állandó választmányának megválasztását. A napokban tehát dr. Pitner Árpád elfoglalja Csikvármegye alispáni székét és ezzel egyide- jűleg hivatalba lép dr. Kovács Károly, dr. Ábrahám József, Adorján Imre és Szász Lajos, mint állandó választmány.

Az első magyar csikmegyei alispán hiva- talba lépése alkalmával ki kell jelentenünk, hogy sokat várunk tőle. Nem pártpolitikailag, hanem az igazság szellemében, mely nem ismer nemzetiségi és vallási különbséget.

A csiki magyar alispán fegyvere csakis az igazság lehet, mivel nem áll háta mögött a min- dent támogató kormánypárt. A csiki magyar alispán hivatalában csakis az igazságra alapit- hatja jövőjét, amely erősebb minden kormány- hatalomnál. A magyarságnak alispánján keresz- tül be kell bizonyítania azt, hogy népe kor- mányzására mindenben alkalmas.

— Esküvő. Méra Lucia városi tisztviselő- nőt f. hó 2-án vezette oltárhoz Poienaziu Gheorghe gyergyószentmiklósi liceumi tanár.

A fiatal párnak sok szerencsét kívánunk.

— A kisasszony napi országos állatvá- sár első két napján nagy felhajtás volt. Kö-

A pénz.

„Pénzed, hogyha nagyon sok van, jó Mondja a lőcsei csizló”

Uton-utfélen az a panasz, hogy hová lett a pénz? Igazán erről én nem tehetek, mert én a cserekereskedés megszűnte után vagyok és létezem. Hogy vagyok, arról bizonyosságot tesz- nek minden idők pénzügyminiszterei. Ha az idők folyamán kinstartók és pénzügyminiszte- rek mindig voltak, ezen körülmény mindenkor létezésem mellett tesz tanubizonyosságot.

A levegő minden üres tér elfoglalására törekszik. Nekem is tulajdonságom, hogy min- denhová eljussak Egy kissé rátarti vagyok, mert amíg a levegő minden ellenszolgáltatás nélkül törekszik a mindenhová való bejutásra, addig én ellenszolgáltatást kérek mindenkitől, mert enélkül még egy lépést sem teszek.

Rége voltak nagyhatalmak, központi hatalmak. A sajtó megtette magát a hetedik nagyhatalomnak. Ebből könnyen ki lehet szá- mítani, hogy a sajtón kívül hat nagyhatalom volt. Én nem dicsekszem, csak egyszerűen azt állítom, hogy az összes nagyhatalmak felett állok, mert a német azt mondja, hogy „a pénz kormányozza a világot.”

Amit pedig a német mond, az szentigaz, mert a német mindig okulárén át nézi a vilá- got. A családban én vagyok a fő. Az én létem képviseli a gazdagságot. Nemlétem a szegénysé- get. A falu, a város, a megye, az ország csak úgy boldog, ha velem nagy mennyiségben ren-

delkezik. Nálam nélkül nincsen boldogság, csak nyomorúság.

Engem óhajt gazdag, szegény, nyomorult és koldus. Azt mondják, hogy „A bolondnak jó a fapénz is már, mert ha elvesziti úgysem nagy kár.” Ez igaz, de a bolond részéről nem áll ez az igazság, mert neki ha nincs is értéke, de még is van pénze.

A gazdag azt kívánja, hogy a meglevő pénze még több legyen. A szegény annyi pénzt kíván, hogy gazdag legyen. A nyomorult pénz által akar a nyomorból kivergődni. A koldus a pénz által akar a koldusságtól szabadulni.

Még olyan boldog halandó is létezik, aki nem a maga, hanem a más részére óhajtja, hogy pénze legyen. „Hogyha nekem száz forintom volna, annak adnám, akinek nem volna.” Ennek a boldog halandónak nagyon sok száz forintja kellene legyen, mert azoknak a száma, akiknek száz forintjuk nincs, megszámlálhatatlan.

Az emberiségnek én üdvé, áldása és bol- dogsága vagyok. A földnek nincsen olyan lakója, akinek megjelenésemmel örömet ne szereztem volna.

A család alapítása, a község, a város, a me- gye, az ország fejlődése tőlem függ. Az eljegye- zés megvan. Azonban az esküvő ideje függővé van téve, mert a hozomány nincs meg egészen. A községnek, a városnak egy helyi érdekű ut kel- lene, mely a községet, a várost nagy előnyökhöz és vagyonosodáshoz juttatná, de az ügy függőbe

van téve, mert ehhez pénz kellene. A vármegye ügyeit helyre kellene hozni, de hol a pénz erre? Kölcsön kellene! De hol a pénz kölcsönre? Az ország sok nyomorral küzd. Pénzzel lehetne rajta segíteni. De hol van annyi pénz?

Én itt látom, hogy igazi nagyhatalom va- gyok, mert ha nem szánom ezeket, romlás, pusztulás és hátramaradás áll elő mindenfelé. Segit- ségükre megyek. A hozományt kiegészítem, a helyi érdekű utépítésre, a megyei és az ország ügyesbajos dolgai segítségére sietek. Tehát elég pénz van. A házasság megkötésénél a függő kérdés megoldást nyer. A falu és a város helyi érdekű utja kiépül, a vármegye és ország bajai elmúlnak, mert bajaikat meggyógyítottam én a pénz.

Minden jót, ami létezik tudok adni az embereknek. Apát, anyát, feleséget, gyermeket, ingót, ingatlant; szóval vagyont szerzek az em- bernek. Az emberek annyira vágyódnak utánam, hogy értem képesek bünt-bűnre halmozni. Értem elárulják: az Istent, a hazát. Értem nap-nap után megfeszítik az Isten Fiát! Értem megölik apjukat, anyjukat, testvérüket, gyermekeiket, feleségeiket. Értem eladják a mennybéli és földi boldogságukat!

Igazán nagyhatalom vagyok. Egy személy- ben vagyok angyal és ördög, tehát jóság és gonoszság.

Én vagyok a világ összes katonáinak leg-

rülbelül hatezer marha került a vásártérre, melyekből 8—900 darab cserélt gazdát. Annak ellenére, hogy Csikvármegyében az Ujfalu és Kilyénfalvára Udvarhely megyéből behurcolt száj és körömfájás miatt az exportvásár be van tiltva, körülbelül 300 hizlalni való, többnyire pirostarka ökröt vásároltak az első napon idegen kereskedők 25—30.000 lejes árban. A vásár második napján főleg az állataikat eladott gazdák pótolták állatállományukat vásárlás után. A kirakóvásár a közbeeső ünnep miatt kedden, e hónap 9-én lesz.

— **Körösladányi mester városunkban.** Körösladányi mester neve nem új és ismeretlen városunkban, mert legutóbb a múlt évben is járt városunkban, ahol telepátikus előadásokat tartott.

A fiatal Körösladányi már akkor bámulatba ejtette a Laurentzi nagytermét zsufolásig megtöltött közönséget autósuggerációs és telepátikus mutatójaival, s most, miután azóta összejárta majdnem az összes külföldi országot, művészetében sokat fejlődött.

Legutóbb is Brassóban tartott előadásokat az egész város nagy érdeklődése mellett.

Brassóból most hozzánk jött előadást tartani, melyet e hó 6. és 7-én fog megtartani esti 9 órai kezdettel a Laurentzi nagytermében.

Tekintettel a nehéz gazdasági helyzetre, a belépődíjakat a lehető legalacsonyabbra tette, úgy, hogy egy belépőjegy ára 40 és 20 lej.

Körösladányi élvezetes és tanulságos előadását közönségünk figyelmébe ajánljuk.

— **Miss Tusnád.** Egy rövidke hír adja hírül, hogy a Miss-láz kiterjedt Tusnádfürdőre is. Ott is Miss Tusnádot választottak.

Anélkül, hogy kritikát akarnánk gyakorolni Miss Tusnád választása felett, nem hallgathatjuk el azon véleményünket, hogy a Miss választásával már torkig vagyunk.

Épen azon felfogásunknál fogva, hogy szép magyar leányaink nem lehetnek egy vásáron éhes szemeknek kitett eladó portékák, felemeljük szavunkat az örökös Miss választások ellen, melynek semmi értéke nincsen, sőt nem sokára megbélyegző lesz azok részére, akik így a nagy nyilvánosság elé kiállítják az őik szépségüket. A magyar szép nőnek nem kell a „híuság vására“, hanem belső értékek kelljenek ahhoz, hogy a magyarságot reprezentálják.

Erre kellene Miss választást rendezni!

* **Ditró községben** a főút kereszteződése közelében forgalmi helyen eladó egy belsőség a rajta lévő ház és mellékhelyiségekkel együtt. Ugyanott eladó egy Sunda-cimbalom és egy értékes szalon primhedü.

Bővebb felvilágosítást közs. aljegyző ad.

főbb hadura. Nélkülem nincs háboru, mert a háboruhoz három dolog kell „pénz, pénz és pénz“ — mondja a nagy Montecuccoli.

Ha én nem akarom, nincs háboru. A múlt század hatvanas évei első felében valami pléh-galléros nagy urak utaztak vonaton Bécsből Budapestre. Arról tárgyaltak, hogy a jövő hónap 20-án mozgósítás és a hónap végén háboru lesz. A hadvezér nevét és a kormánybiztosok neveit is emlegették, amidőn egy velük utazó nő közbeszólt: Uraim! Ne töltsék az időt háborus beszédekkel, mert háboru nem lesz!

Az urak elszörnyülködnek és érdeklődnek, hogy honnan tudja, hogy háboru nem lesz? Válaszul nyerték: Én a fiatal Rothschild anyósa vagyok. A multkorai családi tanácsunk azt határozta, hogy az osztrák kormánynak háborúra pénzkölcsönt nem ad.

Természetesen a háboru elmaradt és beigazolást nyert, hogy a legfőbb hadur az egész világon én vagyok!

Az örök béke tölem van függővé téve. Csak az a nagy baj, hogy az emberiség még nem tud bánni velem!

*

Az ember rövid élete nem áll egyébből, mint pénzszerzésből. A földműves terményeit pénzzé igyekszik tenni. A halász, vadász, nap-számos, gyári munkás, iparos, kereskedő, tanár, hivatalnok, pap, ügyvéd, orvos, tudós, szóval mindegyiknek a foglalkozása a pénzszerzésre irányul.

— **Beiratás a brassói ref. középiskolába.**

A brassói ref. felsőkereskedelmi iskolába, a két éves, bennlakással összekötött női kereskedelmi szaktanfolyamra (a III-ik gimn. oszt. végzése után), valamint a ref. leánygimnáziumba szeptember 10-ig lehet beiratkozni. Braşov. Calea Victoriei No. 11. Igazgatóság.

* **Üzletátvétel.** Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szíves tudomására, hogy Gyergyószentmiklóson, a Városház-utca 3. szám alatt Makra Károly nevén fennállott borbély és fodrászüzletet f. év augusztus 1-én megvettem.

Amidőn ezt elődöm igen tisztelt vendégeinek is külön tudomásul adom, kérem az ezennel nevemen vezetett üzletet pártfogásukkal továbbra is támogatni szíveskedjenek.

Elvem, hogy igen tisztelt vendégeim bizalmát kifogástalan munkával és a lehető leg-szolidabb árakkal kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kér szolgálatkész tisztelettel Gecző Kálmán, borbély és fodrászmester.

6-6

Körösladányi

a Laurentzi termében szombat és vasárnap este 9 órakor.

Tanítók figyelmébe!

Elemi iskolai felvételi naplók és beiratásokhoz szükséges nyilatkozat (deklaráció)

**kapható:
a SÁNDORY-nyomdában.**

Mindenki megszerezni óhajt és pedig a legnagyobb mennyiségben. A tolvaj, betörő, sikasztó, utonálló, hamiskártyás, sorsjátékos, életbiztosítással szédelő ügynök utánam sóhajt, utánam eped és értem áldozza fel becses élete minden percét!

Az embernek én tisztességet és becsületet szerzek, ha velem okosan és helyesen bánik. Ha okatlanul és helytelenül bánik velem az ember, becsületét és tisztességét, amelyet én szereztem, elveszti. Ezért mondják rólam: „becsületem megszerezője, de el is veszítője“ vagyok azoknak, akik velem bánni nem tudnak.

*

Az én nevem az emberek ajkán többször csendül, mint az Isten nevének dicsérete és innen van, hogy a legfőbb hatalom az Isten, szenvedést és nyomorúságot küld az emberiségre.

Amikor az emberek ajkain többször csendül az Isten nevének dicsérete, mint az én nevemé, akkor következik el az az idő, amelyben az ember a valódi boldogság útjára lép. Egyszerű életmód, az igényeknek a legkisebb mértékre való leszállítása a boldogulás és megélhetés kezdete, mert az ember boldogságra van teremtve!

„Beszegődtem Tarnócára bojtárnak, Jó legelője van ott a birkának. Fizetésem husz forint tíz karajezár, Megél abból egy bojtár.“

Ferenczy Dénes.

Az Urania mozgó hírei.

6—7—8-án, szombaton, vasárnap, hétfőn

A repülő flotta.

A filmtermelés non plus ultrája, a hangoz filmek legkiválóbbja, különleges világszenzáció, melynek 11 felvonásában Ramon Novarro és Anita Page excellál. A bravúrosan megoldott technikai rendezésen kívül maga a művészi teljesítmény is minden eddigit felülmúl. A szinkron tökéletes és frappáns. Ez a film volt a világvárosok mozipalotáiban leghosszabban műsoron.

A helyárak csak minimálisan emelve!

10—11-én, szerdán és csütörtökön

Nina Petrovna szomorú szerelme.

Egy lélekhez, szívhez szóló gyönyörű film-dráma az Orosz birodalom nagy napjaiból. Brígitta Helm észbontóan szép és megrázó, Warwick Ward tökéletes és lenyűgöző erejű. Egészben egyike a néma filmprodukcio lejobbainak.

KÖZGAZDASÁG.

A Gyergyószentmiklósi Gazdasági Egyesület a gyergyói nyomorúság megszüntetése iránti propaganda körutját megkezdte f. hó 31-én Alfaluban.

A gyűlésen, habár a községben sokan a gyergyószentmiklósihoz hasonlóan „bolsevista“ megmozdulásnak tekintették a megmozdulást, mégis több, mint 300-an vettek részt nem azért, mintha „bolsevista“ eszmékkel lettek volna téltitve, hanem egyszerűen azért, mivel érdekelte őket a jelenlegi gazdasági nyomorúság.

Nagyon furesának találjuk azt, hogyha minden, mondjuk ellenzéki, bizonyos „uralkodó“ felfogásokkal szemben megnyilatkozó felfogást egyszerűen „bolsevistának“ deklarálunk.

Akik a székely nyomorúságot egy ilyen egyszerű kijelentéssel elintézik, azokról nyíltan tisztában lehetünk, hogy nem szándékoznak őszintén a nép nyomorúságán enyhíteni, hanem tehetetlenségüket azzal fedezik, hogy minden megmozdulás „bolsevik“.

Hogyha egy ilyen „bolseviknek“ nevezett megmozdulás eredményt ér el a nép részére, százszor többet ér, mint a hangzatos jelszavakba való tehetetlenségnek a beburkolózása. Nem jelszavakra, nem kritikára van szükségünk, hanem komoly, a nép érdekeit megvédő megmozdulásra.

Ezt a nép érdekében való megmozdulást azonban nem csupán egy társadalmi osztály érdekében állónak véljük, hanem az egész magyar társadalomra.

A gazdasági propagandagyűlésen dr. Makay gazdasági egyesületi elnök a megindított akció eddigi fázisait ismertette, majd többek hozzájárulása után a megjelentek egy 8 tagú

10—9

SZEPLŐT, MÁJFOLTOT

ÉS MINDENNEMŰ

BŐRKIÜTÉSEKET

A LEGGYORSAB-BAN ELTÜNTET

CARMEN SYLVA
CRÈME.

3 TEGELYT UTÁNVÉTEL
120 LEI-ÉRT KÜLD:

BARTHA LÁSZLÓ
GYÓGYSZERTÁRA TULGHEŞ.

bizottságot küldtek ki maguk közül, amelyek feladatává tették a legközelebbi magyarpárti ujjáalakulásra az előkészítő lépéseket megtenni. Hir szerint a gyergyószentmiklósi Gazdasági Egyesület propaganda körútját a következő vasárnapokon folytatni fogja.

Itt említjük meg, hogy a gyergyószentmiklósi Gazdasági Egyesület az aug. 31-iki választmányi ülésén a székelyudvarhelyi Gazdasági Egyesület meghívására kiküldöttéit az önként jelentkezőkből kiküldötte dr. Makkay Domokos elnök, Barabássy József erdőfőmérnök, a Gazdasági Egyesület volt elnöke, Balázs Sándor titkár és dr. Ferenczy Balázs ügyész személyében.

Hisszük, hogy a kiküldött bizottság a székelyudvarhelyi gyűlésről nagy tapasztalatokkal fognak hazatérni, de egyuttal bizton reméljük, hogy a tőlük várt irányítással még hathatósabbá teszik azt az akciót, amely a székely nép megmentésén fáradozik kitartó és komoly munkával.

NYILTTÉR.*)

Mindazok, kik felejtethetetlen jó *Apánk*, Bogdán István halála alkalmával részvétüket nyilvánították, ezuton fogadják hálás köszönetünket A gyászoló család.

Szerkesztői üzenet.

Balla István villanyszerelő urnak. Beküldött cikkét nem közölhetjük, mivel lapunk szellemével és irányával ellentétes minden, még a legcsekélyebb személyes jellegű támadás is. Ha Önt magánjogi igényében sérelem érte, úgy azzal a bírósághoz kell fordulnia.

Aragonit tárgyak Sándorynál.

4 és fél holdas belső

Udvarhelymegyében, Bethlenfalván, Székelyudvarhely városától 1 km. távolságra **kiadó, esetleg eladó.** Az ingatlan részben gyümölcsös.

Felépítményei:

egy négy szoba, konyha, kamra és üveges verandából álló kőház, fából épült istálló, sütőház, kocsiszin, kőalapon téglából épült betonműhely, fűszer, törökbuzakas, méhes. — Megkeresések Becsek Aladár bankigazgatóhoz Odorheiu (Székelyudvarhely) intézendők.

Ruhafestés. Szives figyelmére! Vegytisztítás.

Tisztelettel értesitem, hogy **Gánga Ágoston** marosvásárhelyi kelmefestő és vegytisztító gyára képviselőjét Gyergyószentmiklós és a gyergyói községek részére elvállaltam.

A gyár gyapot és gyapjufonál; posztó, vászon, gyapju és selyemszövetek **színtartó festését** felelősséggel végzi; férfi, női és gyermekruhákat művésziességgel fest és vegyileg tisztít.

Áraim a Marosvásárhelyt érvényes eredeti gyári árák.

Postaköltsége nincsen, mert a cég autója vasárnap reggelként a szombat estig összegyűlt anyagot **díjmentesen** szállítja a gyárba és onnan vissza.

Festetni, tisztíttatni szükséges ruhaneműjét vidékről is elhozzatom, ha levelezőlapra címét közli.

Gyergyószentmiklós, Rákóczi-ut 3. Adóhivatallal szemben.

Ősszel a gyár megrendeléssel tulzsufolt. — Adja be mielőbb festetni, tisztíttatni valóját.

4

„PHÖNIX“ ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

ALAPITTATOTT 1882. évben.

Romániában engedélyezve 1929. január 14-én.

Központi vezérigazgatóság: WIEN.

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

1929. év végével

a biztosítási állomány kétezernégyezer százmillió schilling, a díjbevétele pedig százhuszonöt millió schilling.

Biztonsági alapok háromszázmillió schillinget tettek ki.

Gyermekek-, járadék- és nyugdíjbiztosítás: Legmodernebb kombinációk és méltányos díjtételek az életbiztosítás minden ágában.

„STE AUA ROMÂNIEI“ Román Biztosító-Társaság (a Phönix koncernjében)

ALAPITTATOTT 1921. évben.

Alaptőke és saját tartalékok az 1929. év végén 140,761.000 Lei.

Tűz-, üveg- és betörés-, jég-, baleset-, szavatossági-, automobil-, géptörés-, szállítmány-, élet- és népbiztosítások.

Előnyös díjtételek, modern feltételek.

Díjtan felvilágosítás.

Csikmegyei felügyelőség: Gheorgheni, Str. Reg. Ferdinand 27.

Telefon 30.

10—1

**Izléses nyomdai
és könyvkötészeti
munkák**

Sándory-nyomda
Gyergyószentmiklós-Gheorgheni
judetul Ciuc.

**Dusan felszerelt
könyv- és papir-
kereskedés**

Papirkereskedésben nagy választék dobozos és mappás levélpapírokból, modern levelezőlapokból, patent ceruzákból, emlékönyvekből, mindenféle irodai és iskolai felszerelésekből, valamint üzleti könyvekből.

**Szigoruan
szolid árák!**

Levélpapírok, borítékok, memorandumok, ügyvédi nyomtatványok, báli meghívók, árjegyzékek, étlapok, valamint mindenféle könyvkötészeti munkák legolcsóbb beszerzési forrása.

Ha biztos eredménnyel, olcsó ár mellett akar hirdetni, úgy esakis a

„Gyergyói Ujság“

című hetilapban helyezze el hirdetését.

Sándory Mihály könyvnyomdája Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.